

Niet meer dan 'prettig avondje amusement'

THEATER / RECENSIE

Voorstelling: De vrek; bewerking: Gerardjan Reijnders; regie: Ivo van Hove; door Toneelgroep Amsterdam. Bijgewoond: 25/09, Amsterdam. Speellijst: www.toneelgroepamsterdam.nl

Hans Kesting, die met zijn rol als Harpagon zijn 25-jarig toneeljubiläum viert, is een mooie, intens egocentrische vrek, het ene moment onweersaanbaar grappig, dan weer deerniswekkend. En de andere spelers doen amper voor hem onder.

En toch overtuigt 'De vrek' van Toneelgroep Amsterdam, in de regie van Ivo van Hove niet. Nergens verrast het stuk, nergens schrijnt het echt, nergens toont het urgentie. Een avondje aangenaam theater, vrolijk

lachen, meer niet.

Toch biedt 'De vrek' juist in deze tijd van omvallende banken en financiële crises voldoende aanknopingspunten voor een scherpzinnige analyse van het huidige economische, louter op winst gerichte denken. Immers, Harpagon is een extreem rijk man die maar één ding wil: nog meer geld verwerven. Dat hij met dat geld niets leuks doet, sterker nog: dat dat geld hem alleen maar zorgen geeft, dat hij zijn eigen zoon en dochter tekort doet en tegen zich in het harnas jaagt, het telt niet voor hem. Geld en nog meer geld, dat is zijn credo.

Voldoende aanleiding, zou je denken, voor Van Hove om zijn versie van 'De vrek' een vlijmscherp randje te geven. Maar wie daarop wacht, wacht helaas vergeefs.

De regisseur volgt vrij slaafs de tekst van Molière uit 1668, met als voornaamste aanpassing aan de 21e eeuw de aanwezigheid van een groot aantal televisies, i-pads, laptops en mobiele telefoons. En dat wringt. Hoe kan het dat een hedendaagse jonge vrouw slaafs de wensen van haar vader volgt, hoe is het mogelijk dat een slimme adolescent van nu zo zeer zijn oren laat hangen naar de wensen van papaatje.

Natuurlijk, de inhoud van Molières stuk is niet stuk te krijgen (al heeft vertaler en bewerker Gerardjan Reijnders hier en daar wel erg zijn best gedaan, met teksten die eerder schrijf- dan spreektaal zijn en de acteurs slechts moeizaam uit de strot vloeien).

Het verhaal blijft een ijzer-

sterke satire: de vader die zijn dochter wil uithuwelijken aan een oude man omdat die tenminste geen bruidsschat eist, de zoon die wanhopig verliefd is op het meisje van arme komaf waarmee papa beslooten heeft te gaan trouwen omdat hem dat geen geld kost. Dit alles en andere verwickelingen leidt tot een ingenieus en amusant spel van vergissingen en misverstanden.

De rol van egoïstische vrek is bij Hans Kesting in goede handen. Naturel, met hier en daar woeste uitschieters, geeft hij de man gestalte. Mooi is ook Marieke Heebink als Frosine, de vrouw die tegen betaling huwelijken regelt en leningen tegen de meest stuitende voorwaarden afsluit en onverschillig haar lippen stift als vader en zoon gruwelijk met elkaar botsen. Zat dat ene zinnetje er al in of is het een actueel grapje, als zoon Cléante (Eelco Smits) de aanstaande van zijn vader vurig zijn liefde verklaart en Harpagon verzucht: 'doe es normaal'?

Maar genoeg om deze voorstelling boven het niveau van 'prettig avondje amusement' uit te tillen is het allemaal net niet.

SONJA DE JONG

Hans Kesting (de vrek) staat te trekken aan Helene Devos (zijn dochter Elise).

FOTO JAN VERSWEYVELD